

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Asteismus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

pari ego, & aduersarius periculo ad iudicium venimus: sed mihi quidem, nolo autem quicquam initio dicendi ominosius proloqui. Interdum etiam utimur hac figura, quasi ad alia properemus. Tale est Virgilianum illud:

Quos ego: sed moras prestat impetere futuris.

Definitur ab Alexandro Rhetore λόγον ἐπιτείνων τὸ παραπαισάμενον, ἢ παραλείπων τὸ γινωσκόμενον, ἢ σιωπῶν τὸ αἰτιον. Oratio extendens, quod reticetur, ut apud Demosthenem. Μάτηρ δὲ ὑπῆρχε πολίτης ταύτης δὲ οὐκ ἔρω πόδεσσι. Plus auget silendo, quam si enarrasset: Alias, vel omittit, quod notum est, vel reticet, quod obscurum est.

Apostasis.

À nonnullis separatio dicitur, quod permixtos sensus separat, atque dilatat. Videtur equalibus membris, & interuallis distincta oratio, metaphora ducta à constitis arboribus. Nam Theophil. lib. 3. de caus. plant. constat arborum interualla vocat ἀποστάσεις. Meminit eius figuræ Hermog. lib. 1. περὶ ἰδεῶν, & Philostr. in epist. ad Iulian. αἱ δὲ ἀποστάσεις, εἴτε προβολαί, τὴν λόγων Γοργίου ἐπεχωρίαν πολλὰ ἔβ' μέρ, μάλιστα δὲ ἐν τῶ τῶν ἐποποιῶν κλάσσι. Apostasis verò, seu proleptura orationum Gorgiæ in familiarem usum, & consuetudinem veniebant, sæpissimè quidem, maximè verò in poetarum circulo. Tale est illud, seruiebat forum cubiculo, Prætor meretrici, carcer conuiuio, dies nocti. Murrhedius apud Senecam. Meminit quoque Philostratus in Gorgia ὁρμήσε καὶ τοῖς ἑρμῆσε, καὶ παραδοξολογίας, καὶ πνευματικῆς, καὶ τῶ τὰ μεγάλα μεγάλας ἐπιμνήσειν, ἀποστάσεων σε καὶ τελεθῶν. Aristides περὶ σεμνότητος, αἰτ, ἀπόστασις φιορί, ὅταν ὁ συμπίπτειν κατὰ τὸ δῆμι καὶ συναρτῶν ἀλλήλοις ἀποστάσεις, εἰς ἀρχὴν ἰδίαν ἐπαναγωγὴν ὡς τὸ σιωπημένον τὴν ἰονιῶν χερσὶν ἀπὸ τῆναι. Rhet. Græc p. 642. Cuius definitionis satis obscura, hic est sensus, Apostasis est amplificatio quadam sententiæ, per variam rerum inter se copulatam seriem, in idem principium reuoluta. V. G. *grauia parat Philippus* simplex est sententiæ, & minimè figu-

Foris προβολῶν

rata. At si diffundas hoc pacto, *Thessaliam subiugauit, Eubœam sibi manscipauit, in Hellepontum proficiscitur*, sensibus & colis inter se distincta, ac separata, tunc fit ea, quæ à Græcis Rhetoribus dicitur ἀπόστασις. Omnia enim declarant, & explanant, quod initio positum est, *grauia parat Philippus*.

Apostrophe.

Auersio Necessaria plerumque figura, ubi, *Aquil. p. 1.* quæ ad alios dicta volumus, ad alios dicere videmur. Sic plerumque conuertimus orationem in reum ab iudice, cum illa tamen, quibus aduersarium alloquitur, iudici alligentur. Acutissimum exemplum in Philippicis Demosthenis, ubi, quibus verbis populum Atheniensium monitum vult, eadem se dicit apud Græcos, & Arcadas, & Messenios concionatum inuidiosè. Et M. Tullius cum sæpè alius, tum pro Roscio conuertit orationem ad Chryfogonum, ab illo loco, rogat, oratque te Chryfogone, &c.

Aria.

Execratio oratoria apud Ciceronem, ὁ σέκυλος! ὁ πορτεντὸν ἐν ὑλτίμας τερρας ἐξορτανδὸν! Apud Virg.

Artibus pro scelere exclamat, pro talibus nudi, *Dij, si qua est cælo pietas, que talia curat, Perfoluani grates dignas.*

Eadem Catara.

Allysmus.

Urbana dictio. Hæc figura fit exercitatis alijs ingenia festiuitas, ut apud Ciceronem, respicite, respicite iudices, hominum fortunas, respicite Fabritij senectutem: cum hoc respicite ornandæ orationis causa sæpè dixisset, respexit ipse: at Frabritius a subfellijs demisso capite discesserat. Et alias, negabat ius tam nequæ esse Verriam. Et idem alibi, execrabatur sacerdotem, qui tam nequam Verrem reliquisset.

Allyntation.

Quum consueta orationis structura, siue syntaxis immutatur, quod multis modis contingit, quos in Homero obseruat Plutarchus de schematibus.

Allynthesis.

Est, vel dialylon, cum oratio nulla coniunctione connexa, velut soluta sententiæ regulam seruat. Ut, consilium, patriæ galea, clypeoque resultant. Irrita deflexit, partim stringentia corpus. Et ipsi, numerumque modumque carinis, Nos ara, manus, naualia demus.

tal. Ruffi. 32.

Lati-